Tukholma - 19.2.1953

Hyvä toveri.

Monet kiitokset kirjeestäsi, joita olen saanut jo kaksikin. Ne ovat olleet varsin kiinnostavia ja monessa suhteessa suorastaan profetaalista luettavaa. Ennustit jo viime vuoden lopussa, että USA:n ulkopolitiikka tulee heti Eisenhowerin astuttua remmiin aktivoitumaan. Nythän sitä ei enää taritse arvailla, se on jo täydessä käynnissä. Vimeisessa kirjeessäsi esittämäsi tilannearvio näyttää myöskin melko tarkkaan osuneen oikeaan. Nyt on vain kiinnostavaa seurata, millaista tulee olemaan jatko, ennenkaikea millaisia tempauksia hautoo Stalin.

Nyt on jo selvää, että Eisenhowerin politiikan aktivisoituminen tulee kärjistämään tilannetta. Moskova ei tietenkään jää odottelemaan kädet ristissä, vaan vastaa jokaiseen siirtoon vastasiirrolla. Vielä on vaikea sanoa, millaisia nuo vastasiirrot tulevat olemaan. Kaksi asiaa näyttää kuitenkin selvältä. Kumpikin puoli ei riskeeraa kuumaa sotaa, eikä myöskään tule perääntymään ainakaa siinä määrin jotta jännitys voisi laueta tai edes keventyä. Jäljelle jää vain kylmän sodan syventäminen ja leventäminen.

Eräät merkit viittaavat siihen, että Moskova yrittää saada lähi-itään uutta Koreaa, sotaa Israelin ja arabialaisen maailmanvälille. Siinä se tuskin kuitenkaan tulee onnistumaan. Mutta toinen vastaveto, jossa se tulisi onnistumaan, olisi rautaesiripun voimistaminen esimerkiksi liittämällä nykyiset sateliittinsa emämaahan. Puhdistukset sateliiteissa viittaavat johonkin tällaiseen. Sellainen toimenpide saattaa tulla vaikkapa vastavetona Teheranin ja Jaltan salaisten sopimusten irtisanomisesta. Tällaiseen toimenpiteeseen kannustaa Moskovaa lähinnä se, että amerikkalaiset ovat alkaneet yhä äänekkäämmin Euroopassa kuiskailla kuinka Eisenhower tulee vaatimaan vapaitten YK:n valvonnan alaisten vaalien toimeenpanemista kaikissa NL:n sateliittivaltioissa. Samanaikaisti järjestetään sateliiteille pakolaishallituksia, organisoidaan rautaesiripun takana kapinoita, tuetaan niitä avoimesti ja julistetaan ne sponttaanisiksi vastarintaliikkeiksi. Tätä tietä ”ilman suursotaa” tullaan ”ajamaan bolsevismin pohjamuta v.1939 rajojen taakse”, kuten Eisenhower sanoi vaalipuheessaan. komealta tuntuvaa mutta liian fantastista ja ennen kaikkea vaarallista.

Nämä ovat niitä näköaloja, jotka saattavat lähikuukausien aikana nousta isänmaamme ulkopoliittiselle taivaalle ja minulla on se tunne, että Suomessa ei ole valmistauduttu mihinkään sellaiseen. Tuntuu siltä kuin useimmat vastuunalaisista politiikoista katsoo tulossa olevia asioita suoraan silmiin. Ulkopolitiikan hoito länteen-päin on ollut sen hyvän uskon varassa, että hyvä asia mainostaa itse itseään ja koska Suomen asia on oikea asia ja sillä on

lännessä hyvin suuri goodwill niin mitä tässä kannattaa selitellä. Mutta sitten tuleekin yht'äkkiä sellainen juttu, että jonkun äkkiä rikastuneen tyhmän öykkärin Vihuri Viima lähtee kuljettamaan Rumaniasta suihkuhävittäjäbensiiniä kommunisti Kiinaan, joka pommittaa YK:n joukkoja Korealla. Vihuri on ensinnäkin lähtenyt siitä, että kun kommunistit maksavat kolminkertaisen rahdin, niin siitähän tulee rahaa helpolla. Hänen neuvonantajansa luultavastikin siitä, että tokkopä USA:kaan sentään kehtaa puuttua sankarikansan Suomen laivoihin vaikka ne vievätkin bensiiniä kommunisti Kiinalle, joka pommittaa YK:n joukkoja Korealla. Eipähän tämä Vihuri Viima-juttu nyt vielä ole mikään sellainen rötös, että se suurestikaan heikentäisi Suomen asiaa siellä lännessä, mutta se on merkki siitä, että asianhoito on itsevirtauksen vaarassa ja tulevaisuudessa saattaa tulla paljon pahempia asioita.

Kuten olet pannut merkille on Suomella myöskin tällä hetkellä melkoisia taloudellisia vaikeuksia. Työttömyys nielle tavattomasti rahaa ja ulkomaankauppa ei näytä lupaavalta. On totuttu jo verraten korkeaan elintasoon ja sen alentaminen ei ole helppoa. Mutta onhan meillä ollut paljon vaikeampiakin aikoja ja nekin on voitettu. Onneksi yleismaailmallinen tilanne on sellainen, etteivät kommunistit voi kovinkaan paljon hyötyä vallitsevasta pulatilanteesta. Kommunismi yleensä koko läntisessä maailmassa on laskusuunnassa ja Suomessakin se näkyy paljon selvimmin, ellei työttömien marssittaminen toisi pientä lisäkorvausta.

Olen jatkuvasti seurannut esityksiäsi Amerikan Äänessä. Eriomaisia esityksiä ja mikäli olen kuullut on Sinulla Suomessa paljon uskollisia kuuntelijoita. Olen myös kuunnellut Niilo Virran esityksiä. Se mies näyttää tuntevan kommunistit ja kommunistien politiikan harvinaisen hyvin. SS:n pakinoitsija Jahvetti oli muutama päivä sitten luonani ja hän kertoi, että Virran esitykset ovat herättäneet huomiota Suomessa. Samaa vakuutti Väinö Hakkila. Muuten Amerikan Ääntä ei vielä kuunnella niin runsaasti kuin esim. BBC:tä.

Sulkaset olivat erittäin miellyttävä tuttavuus. Keskustelumme tosin rajoittui vain 3-4 tunnin tarinointiin, lentokentän ravintolassa, mutta sekin riitti toteamukseen, että sillä miehellä on vara hyysätä omiakin ajatuksia, kuten ruotsalainen sanoo. Oli peräti valitettava, ettei hän voinut käydä puhumassa työläisten tilaisuuksissa. Se olisi tehnyt hyvää jälkeä. Kun tapaat, sano Elikselle ja hänen rouvalleen terveiseni.

Toivotan Sinulle terveyttä ja hyvää työintoa. Parhaat terveisemme rouvallesi ja itsellesi.